

LIETUVOS RESPUBLIKOS TRIŠALĖ TARYBA

POSĖDŽIO PROTOKOLAS

2017-09-21 Nr. TTP-16

Vilnius

Posėdis įvyko 2017-09-21.

Posėdžio pirmininkas Andrius Romanovskis.

Posėdžio sekretorė Svetlana Kalinauskienė.

Dalyvavo:

Vyriausybės atstovai: Lukas Savickas – Ministro Pirmininko patarėjas, Eglė Radišauskienė – socialinės apsaugos ir darbo viceministrė, Kęstutis Zaura – Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Darbo departamento direktorius, Ramūnas Burokas – Lietuvos Respublikos ūkio viceministras, Osvaldas Šmitas – Ūkio ministerijos Ūkio plėtros departamento direktorius.

Profesinių sąjungų atstovai: Kristina Krupavičienė – Lietuvos profesinės sąjungos „Solidarumas“ pirmininkė, Rimtautas Ramanauskas – Lietuvos profesinės sąjungos „Solidarumas“ pirmininko pavaduotojas, Gražina Gruzdienė – Lietuvos profesinių sąjungų konfederacijos Lietuvos maistininkų profesinės sąjungos pirmininkė, Artūras Černiauskas – Lietuvos profesinių sąjungų konfederacijos pirmininkas, Aleksandras Posochovas – Lietuvos paslaugų sferos darbuotojų profesinės sąjungos pirmininkas, Algirdas Zvicevičius – Lietuvos profesinių sąjungų konfederacijos atstovas (įgaliotas dalyvauti vietoj Raimondo Ramašausko), **Kęstutis Juknis** – Lietuvos profesinės sąjungos „Sandrauga“ pirmininkas.

Darbdavių organizacijų atstovai: Jonas Guzavičius – Lietuvos pramonininkų konfederacijos viceprezidentas, Emilis Ruželė – Asociacijos „Investuotojų forumas“ vyr. politikos patarėjas, Giedrė Švedienė – Lietuvos pramonininkų konfederacijos vykdomoji direktorė, Vytautas Vidmantas Zimnickas – Lietuvos darbdavių konfederacijos prezidiumo narys (įgaliotas dalyvauti vietoj Danuko Arlausko), Andrius Romanovskis – Lietuvos verslo konfederacijos prezidiumo narys, Sigitas Gailiūnas – Panevėžio prekybos, pramonės ir amatų rūmų asociacijos prezidentas, Modestas Rezgys – Lietuvos Respublikos žemės ūkio rūmų Kooperacijos ir teisės skyriaus teisininkas (įgaliotas dalyvauti vietoj Sigitos Dimaičio).

Kiti asmenys: Linas Kukuraitis – socialinės apsaugos ir darbo ministras, Aušra Gratulevičienė – Lietuvos Respublikos Vyriausybės Kanceliarijos atstovė, Vita Baliukevičienė – Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Darbo departamento Darbo teisės skyriaus vedėja, Indrė Andrijauskienė – Ūkio ministerijos Pramonės ir prekybos departamento Smulkiojo ir vidutinio verslo politikos skyriaus vyriausioji specialistė, Vaida Budzevičienė – Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Strateginės analizės skyriaus vedėja, Lolita Šumskaitė – Lietuvos Respublikos finansų ministerijos Finansų rinkų politikos departamento Draudimo veiklos skyriaus vedėja, Ernestas Virbickas – Lietuvos banko Ekonomikos departamento Makroekonomikos skyriaus viršininkas, Edita Kurklietytė – Lietuvos profesinės sąjungos „Sandrauga“ atstovė, Tomas Šiaudvytis – Lietuvos banko Makroekonomikos ir prognozavimo skyriaus vyresnysis ekonomistas, Ernestas Naprys – UAB „15min“ atstovas, Vytautas Budzinauskas – Lietuvos naujų agentūros ELTA atstovas, Pranciškus Vaišvila – BNS atstovas, Stasys Gudavičius – „Verslo žinių“ atstovas, Rūta Drakšaitė – Vilniaus liberalaus jaunimo organizacija, Neringa Mikėnaitė – Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Ryšių su

visuomene skyriaus atstovė, Dalia Matukienė – Lietuvos smulkaus ir vidutinio verslo tarybos pirmininkė, Manvydas Pilka – Lietuvos profesinių sąjungų konfederacijos teisininkas, Gediminas Šimkus – Lietuvos banko atstovas, Vilma Vildžiūnaitė – Lietuvos Respublikos finansų ministerijos vyriausioji patarėja, Eglė Bajoriūnienė – Lietuvos Respublikos finansų ministerijos Planavimo ir analizės skyriaus vyriausioji specialistė, Tomas Garuolis – asociacijos „Linava“ atstovas.

DARBOTVARKĖ:

1. Posėdžio darbotvarkės patvirtinimas.
2. Lietuvos ekonomikos raida ir perspektyvos, minimalus darbo užmokesčio nustatymo principai bei modeliai.
3. Dėl minimalaus darbo užmokesčio nustatymo.
4. Dėl Finansų ministerijos parengto mokesčių sistemos struktūros tobulinimo ir mokesčių bazės optimizavimo įstatymų projektų paketo.
5. Dėl socialinės apsaugos išmokų atskaitos rodiklių ir bazinio bausmių ir nuobaudų dydžio nustatymo įstatymo projekto Nr. 17-10351.
6. Dėl Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. 1-1336 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-470.
7. Dėl kito Lietuvos Respublikos trišalės tarybos posėdžio.

1. SVARSTYTA. Posėdžio darbotvarkės patvirtinimas.

Andrius Romanovskis paklausė Trišalės tarybos narių, ar jie pritartų, kad į 2017 m. rugsėjo 21 d. Trišalės tarybos posėdžio darbotvarkę būtų įtrauktas papildomas darbdavių siūlomas klausimas dėl Lietuvos Respublikos transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo įstatymo Nr. IX-378 11, 14, 15, 19 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto ir klausimas dėl Lietuvos Respublikos trišalės tarybos (ekonominės socialinės tarybos) nuostatų ir Lietuvos Respublikos trišalės tarybos (ekonominės socialinės tarybos) darbo reglamento peržiūrėjimo.

Dauguma Trišalės tarybos narių neprieštaravo papildomų klausimų įtraukimui į 2017 m. rugsėjo 21 d. posėdžio darbotvarkę.

NUTARTA. Įtraukti į 2017 m. rugsėjo 21 d. Lietuvos Respublikos trišalės tarybos posėdžio darbotvarkę šiuos papildomus klausimus:

- dėl Lietuvos Respublikos transporto priemonių valdytojų civilinė atsakomybės privalomojo draudimo įstatymo Nr. IX-378 11, 14, 15, 19 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto;
- dėl Lietuvos Respublikos trišalės tarybos (ekonominės socialinės tarybos) nuostatų ir Lietuvos Respublikos trišalės tarybos (ekonominės socialinės tarybos) darbo reglamento peržiūrėjimo.

2. SVARSTYTA. Lietuvos ekonomikos raida ir perspektyvos, minimalaus darbo užmokesčio nustatymo principai bei modeliai.

Ernestas Virbickas supažindino Trišalės tarybos narius su Lietuvos ekonomikos raida ir perspektyvomis (skaidrės pridedamos).

Jonas Guzavičius atkreipė dėmesį, kad SODROS duomenimis dirbančiųjų skaičius padidėjo (2016 m. dirbančiųjų skaičius – 1 mln. 70 tūkst., 2017 m. sausio-balandžio pirmą – 1 mln. 91 tūkst.).

Ernestas Virbickas informavo, kad gyventojų užimtumo tyrimo duomenys yra gauti iš Statistikos departamento. Pabrėžė, kad dirbančiųjų procentas kasmet mažėja.

Gediminas Šimkus pasisakė dėl minimalios mėnesinės algos nustatymo. Vienas iš siūlymų – minimalaus darbo užmokesčio nustatymas turėtų būti depolitizuotas. Kalbant apie minimalią mėnesinę algą, reikia atsižvelgti į tai, kad minimalus mėnesinis atlyginimas nėra vienintelė paramos forma mažai uždirbantiems žmonėms. Reikia atsižvelgti į darbo

vietos kainą. Nepamatuotai keliant minimalią mėnesinę algą, dalis verslo gali pasitraukti į šešėlį.

Pateikta statistinė informacija apie tai, kaip kito minimali mėnesinė alga. Minimali mėnesinė alga didinama nuo 2013 m. spalio mėnesio. Ji didėja sparčiau, negu vidutinis darbo užmokestis. Vidutinio darbo užmokesčio ir minimalios mėnesinės algos mediana (atlyginimas, kurį uždirba 50 proc. visuomenės). 2016 m. spalio mėn. vidutinis atlyginimas siekė beveik 800 eurų, o mediana – 650 eurų. Santykis tarp minimalios mėnesinės algos ir vidutinio darbo užmokesčio siekė apie 48 proc., o mediana – 58 proc.

Minimali mėnesinė alga ekonomikos ir kitų darbo užmokesčio parametrų bei kitų šalių kontekste. Minimali mėnesinė alga mokama didžiojoje dalyje Europos Sąjungos valstybių. Palyginus minimalios mėnesinės algos ir vidutinio darbo užmokesčio santykį Lietuvoje ir kitose šalyse, matome, kad Lietuvoje jis yra vienas didžiausių – beveik 47 proc. nuo vidutinės mėnesinės algos.

Minimali mėnesinė alga turi būti peržiūrima reguliariai, pvz. vieną kartą per metus tam tikru nustatytu laikotarpiu. Tai atlikti galėtų ekonomistai. Svarbu turėti paprastą taisyklę, kuri leistų nustatyti orientacinį dydį, pvz. susieti minimalią mėnesinę algą su vidutiniu darbo užmokesčiu. Bazinį dydį galima būtų pasirinkti remiantis kitų šalių praktika. Orientacinis bazinis dydis – vidurkis ketvirtadalio aukščiausių minimalios mėnesinės algos ir vidutinio darbo užmokesčio santykį turinčių šalių, kuris lygus 48 proc.

Pasiūlė minimalią mėnesinę algą diferencijuoti pagal amžių, kaip tą daro kitos valstybės, turinčios minimalią mėnesinę algą. Šiuo kriterijumi negalima būtų manipuluoti.

Supažindino su užimtumo lygiu pagal amžiaus grupes Lietuvoje. Penkiose akyviausiose Europos Sąjungos šalyse 15-19 metų amžiaus grupėje aktyvumo lygis siekia apie 45 proc. Lietuvoje jis siekia tik apie 5 proc. (22 vieta). 20-24 amžiaus grupėje Lietuva yra 14 vietoje.

Diferencijavimas pagal regionus. Į tai žiūrima skeptiškai – būtų dar labiau politizuota; regionuose susitarti būtų sunkiau; skirtingas minimalios mėnesinės algos dydis dar labiau didintų skirtumą tarp miestų ir regionų. Rajonuose atskirą įtaką gali daryti pavienių įmonių veikla, tačiau tai sunku įgyvendinti praktiškai, mažai šalių taiko tokią praktiką. Be to, tai būtų sunku įgyvendinti techniškai.

Paskaičiuota, kad šiuo metu minimali mėnesinė alga turėtų būti 393 eurai (jeigu būtų skaičiuojama vadovaujantis aukščiau išvardintais kriterijais).

Sigitas Gailiūnas paklausė, koks skaičius valstybinėse įstaigose dirbančių darbuotojų Lietuvoje gauna minimalią mėnesinę algą.

Eglė Radišauskienė informavo, kad biudžetiniame viešajame sektoriuje apie 20 tūkst. darbuotojų gauna minimalią mėnesinę algą. Bendras skaičius - 180 tūkst. darbuotojų.

Kristina Krupavičienė atkreipė dėmesį, kad siuvimo, tekstilės pramonėje atlyginimai neaugo. UAB „Baltijos tyrimai“ apklausė tūkstantį darbuotojų. Tyrimas rodo, kad apie 80 proc. darbuotojų į rankas gauna 500 eurų atlyginimą. Skirtumas tarp vyrų ir moterų gaunamo atlyginimo yra apie 200 eurų.

Gražina Gruzdienė priminė, kad panašius kriterijus yra nusistačiusi ir prie Trišalės tarybos dirbanti komisija. Minimali mėnesinė alga turėtų užtikrinti orų žmogaus gyvenimą.

Vytautas Vidmantas Zimnickas atkreipė dėmesį, kad neįvertintas plokštėjimas.

Jonas Guzavičius atkreipė dėmesį, kad neįskaičiuoti atostoginiai.

Gediminas Šimkus atkreipė dėmesį, kad mažas darbo užmokestis kyla iš našumo veiklos, kuria žmogus užsiima. Taip pat nereikia pamiršti ir kainų lygio. Galima būtų padaryti kompleksinį modelį, kuris apimtų BVP augimą, darbo užmokesčio augimą, infliaciją, užimtųjų skaičių, darbo našumą, tačiau rezultate nieko neturėti. Mano, kad tuo turėtų užsiimti ekspertų ekonomistų komisija. Geriausia būtų risti prie medianos, vidutinio darbo užmokesčio. Tai svarbu planuojant valstybės ir verslo biudžetus. Minimali mėnesinė alga nėra vienintelis svirtas skurdiui Lietuvoje mažinti. Dėl plokštėjimo – jis nėra labai pastebimas.

Andrius Romanovskis paprašė Lietuvos banko pristatytas skaidres išsiųsti Trišalės tarybos nariams.

NUTARTA. Susipažinta su informacija apie Lietuvos ekonomikos raidą ir perspektyvas, minimalus darbo užmokesčio nustatymo principus bei modelius.

3. SVARSTYTA. Minimalaus darbo užmokesčio nustatymas.

Lukas Savickas kalbėjo apie minimalios mėnesinės algos didinimą. Minimalios mėnesinės algos augimas nuo 2013 m. buvo vienas sparčiausių regione, tačiau pats dydis buvo vienas mažiausių. Darbo užmokestis, pašalinus kainų skirtumus, pasidaro apylygis palyginus su kaimyninėmis šalimis. Lietuvoje minimalios mėnesinės algos ir vidutinio darbo užmokesčio santykis kisdavo apie 45 proc. per metus. Tarptautinis valiutos fondas rekomenduoja, kad minimalios mėnesinės algos ir vidutinio darbo užmokesčio santykis būtų ne daugiau kaip 50 procentų. Padidinus minimalią mėnesinę algą nuo 2018 m. sausio 1 d. iki 400 eurų, padidėjimas būtų 5,3 procento didesnis, negu 2017 m., bet neviršytų vidutinio darbo užmokesčio augimo 2018 m. Minimalios mėnesinės algos ir vidutinio darbo užmokesčio santykis būtų 47 procentai – rekomenduojamas dydis nebūtų viršijamas. Dėl neapmokestinamo pajamų dydžio. Šiuo metu yra galimybės jį didinti iki 380 eurų.

Andrius Romanovskis supažindino Trišalės tarybos narius su darbdavių atstovų pozicija dėl minimalios mėnesinės algos. Siūloma depolitizuoti minimalios mėnesinės algos nustatymą. Siūloma sulyginti minimalios mėnesinės algos ir neapmokestinamų pajamų dydį. Minimalios mėnesinės algos dydis turi būti peržiūrimas vieną kartą per metus, pvz. rugsėjo 15 d., įtvirtinant šią datą teisės aktais. Kriterijus turėtų būti vienas – minimalios mėnesinės algos susiejimas su vidutiniu darbo užmokesčiu. Minimali mėnesinė alga negali viršyti 47 proc. vidutinio darbo užmokesčio, įskaitant dirbančius nepilną darbo dieną. Siūloma neprisirišti prie konkretaus dydžio ir skaičiaus.

Sigitas Galiūnas pritartų minimalios mėnesinės algos didinimui iki 400 eurų, tačiau ateityje pasiūlė mažinti minimalios mėnesinės algos ir vidutinio darbo užmokesčio santykį. Dėmesį reikėtų akcentuoti į vidutinio darbo užmokesčio didinimą, todėl reikėtų kelti darbo našumą. Pritartų, kad minimalios mėnesinės algos ir neapmokestinamų pajamų dydis būtų tapatus.

Artūras Černiauskas atkreipė dėmesį, kad pagrindinis darbo našumo faktorius – investicijos į darbo vietą. Siekis – neapmokestinamą pajamų dydį prilyginti minimaliai mėnesinei algai. Pritartų dėl 47 procentų, jeigu būtų susitarta, kokio dydžio ir už kokį laikotarpį būtų imamas vidutinis darbo užmokestis (su/be individualių įmonių). Pritartų, kad minimali mėnesinė alga būtų didinama iki 400 eurų nuo 2018 m. sausio 1 d.

Eglė Radišauskienė išsakė Vyriausybės nuomonę. Siūloma didinti minimalią mėnesinę algą nuo 2018 m. sausio 1 d. iki 400 eurų. Sutiktų dėl siekio sulyginti minimalios mėnesinės algos ir neapmokestinamų pajamų dydį. Priminė, kad Lietuva yra ratifikavusi Europos socialinę chartiją, kurioje numatyta, kad minimalios mėnesinės algos ir vidutinio darbo užmokesčio santykis turi siekti nuo 50 iki 60 proc., todėl nepritarė įtvirtinti siūlomus 47-48 proc. Reikia laikytis tarptautinių įsipareigojimų. Skirtumas padengiamas aktyvios darbo rinkos politikos priemonėmis. Prognozės rodo, kad yra galimybė didinti minimalią mėnesinę algą. Dėl datos: buvo susitarta Trišalėje taryboje dėl birželio 15 d. Jeigu planuojama keisti pozicijas, reikės tai aptarti, kai bus teikiamas visas Darbo kodekso pakeitimų paketas.

Lukas Savickas pasiūlė fiskuoti – siekis – sulyginti minimalios mėnesinės algos ir neapmokestinamų pajamų dydį.

Kristina Krupavičienė atkreipė dėmesį, kad žmonėms, kurie gauna 1000 eurų atlyginimą, neapmokestinamas pajamų dydis netaikomas, todėl jų pajamoms tai neturi jokios įtakos.

Sigitas Gailiūnas pritartų 380 eurų neapmokestinamam pajamų dydžiui. Pritarė Kristinos Krupavičienės nuomonei.

Jonas Guzavičius pritarė Kristinos Krupavičienės nuomonei. Pritarė, kad klausimą dėl minimalios mėnesinės algos kėlimo reikėtų svarstyti vieną kartą per metus (birželio arba rugsėjo mėnesį), o kėlimas vyktų nuo naujų metų. Priminė, kad skaičiuojant reikėtų pridėti ir kasmetines atostogas.

Giedrė Švedienė mano, kad turi būti nustatyti konkretūs terminai, kada bus sulygintas minimalios mėnesinės algos ir neapmokestinamų pajamų dydis.

Kęstutis Juknis pabrėžė, kad reikia atkreipti dėmesį į tai, kad kitų šalių yra kitokia mokesstinė sistema, didėja infliacija, o darbo našumas išaugo didinant darbo laiką. Mano, kad minimali mėnesinė alga turėtų siekti 420-430 eurų.

Andrius Romanovskis apibendrino diskusijas. Susitarta, kad minimali mėnesinė alga yra didinama vieną kartą per metus. Susitarta, kad minimalios mėnesinės algos didinimą reikia depolitizuoti. Siūloma sulyginti minimalios mėnesinės algos ir neapmokestinamų pajamų dydį. Siūloma susitarti dėl procentinio dydžio.

Eglė Radišauskienė atkreipė dėmesį, kad Lietuva kiekvienais metais gauna rekomendacijas, kuriose nurodoma, kad minimalios mėnesinės algos ir vidutinio darbo užmokesčio santykis turi siekti nuo 50 iki 60 proc. Pasiūlė nefiksuoti procentinio dydžio nuo vidutinio darbo užmokesčio. Lubos turėtų būti ne mažiau kaip 50 proc.

Lukas Savickas pasiūlė sprendimo variantą. Fiksuoti, kad yra pritariama Vyriausybės pasiūlymui didinti minimalią mėnesinę algą nuo 2018 m. sausio 1 d. iki 400 eurų. Dėl kriterijų galima susitarti kitame Trišalės tarybos posėdyje.

Artūras Černiauskas padarė pastabą, kad Vyriausybė nenori priimti įsipareigojimų ateičiai. Chartijoje kalbama apie darbo užmokestį, o tai apima ir pensijas, ir pašalpas. Mano, kad reikėtų rištis prie vidutinio darbo užmokesčio. Pasiūlė formuluotę – peržiūrint minimalios mėnesinės algos dydį, peržiūrėti ir neapmokestinamų pajamų dydį, siekiant juos sulyginti.

Eglė Radišauskienė paaiškino, kad 4 str. yra kalbama apie pajamas už darbą.

Vytautas Vidmantas Zimnickas pasiūlė sprendimo formuluotę – siekti, kad minimalios mėnesinės algos ir vidutinio darbo užmokesčio santykis būtų 47 proc. Pritartų, kad būtų sulygintas minimalios mėnesinės algos ir neapmokestinamų pajamų dydis.

Sigitas Gailiūnas pritarė Eglės Radišauskienės pasiūlymui nefiksuoti procentinio dydžio, kad nebūtų pažeistos Chartijos rekomendacijos. Pasitikslino, ar Lietuva vienintelė Europos Sąjungos šalis, kuri yra pasirašiusi šią Chartiją.

Eglė Radišauskienė pasiūlė sprendimo formuluotę. Vyriausybės siūlymas yra 400 eurų. Dėl kriterijų – pavesti svarstyti Darbo užmokesčio komisijai. Kitame posėdyje pateikti pasiūlymus, kaip ateityje reikėtų nustatyti minimalią mėnesinę algą. Taip pat įsipareigoti susitarti dėl procentų. Dėl Chartijos: kitos šalys ratifikavo ne visus Chartijos straipsnius. Šią informaciją galima surinkti ir diskutuoti šiuo klausimu atskirai.

Gediminas Šimkus pasiūlė ateityje didinant minimalią mėnesinę algą atsižvelgti į EUROSTATO skelbiamus paskutinių turimų trejų metų duomenis, apimančius ketvirtadalį Europos Sąjungos valstybių, turinčių didžiausią santykį tarp vidutinio darbo užmokesčio ir minimalios mėnesinės algos.

Lukas Savickas pasiūlė variantą – minimalios mėnesinės algos ir vidutinio darbo užmokesčio santykis neturi būti mažesnis, nei 45 procentai ir didesnis kaip 50 procentų. Pritarė Gedimino Šimkaus pasiūlymui.

Jonas Guzavičius pritarė Eglės Radišauskienės pasiūlymui didinti minimalią mėnesinę algą nuo iki 400 eurų 2018 m. nuo sausio 1 d., o vėliau darbo tvarka diskutuoti dėl kriterijų.

Andrius Romanovskis paklausė, kodėl būtų imamas vidurkis, o ne mediana.

Gediminas Šimkus atkreipė dėmesį, kad medianos duomenys yra sunkiau gaunami ir mažiau statistiškai patikimi (skaičiuojama vieną kartą per metus ir imamas vienas matas).

Artūras Černiauskas pritarė minimalios mėnesinės algos didinimui iki 400 eurų. Pasiūlė kompromisinį variantą dėl procentų – 45-50 proc. plus vidurkis kaip kontrolinis dydis.

Vytautas Vidmantas Zimnickas mano, kad vidutinio darbo užmokesčio ir minimalios mėnesinės algos santykis galėtų būti 45-50 proc.

Jono Guzavičiaus pasiūlymas – vidutinio darbo užmokesčio ir minimalios mėnesinės algos santykis 40-50 proc., vidurkis 45 proc.

Giedrė Švedienė pasiūlė nefiksuoti konkretaus skaičiaus.

Andrius Romanovskis apibendrinio diskusijas. Formuluoja: minimalios mėnesinės algos ir vidutinio darbo užmokesčio santykis neturi būti mažesnis, nei 45 procentai ir didesnis kaip 50 procentų; didinant minimalią mėnesinę algą atsižvelgti į EUROSTATO skelbiamus paskutinių turimų trejų metų duomenis, apimančius ketvirtadalį Europos Sąjungos valstybių, turinčių didžiausią santykį tarp vidutinio darbo užmokesčio ir minimalios mėnesinės algos; pritariti Lietuvos Respublikos Vyriausybės atstovų siūlymui didinti minimalią mėnesinę algą iki 400 eurų nuo 2018 m. sausio 1 d.

NUTARTA:

- 1. Pritarti Lietuvos Respublikos Vyriausybės siūlymui nustatyti minimalųjį valandinį atlygį – 2 (du) eurai 45 (keturiasdešimt penki) centai ir minimaliąją mėnesinę algą – 400 (keturi šimtai) eurų, kurie įsigaliotų nuo 2018 m. sausio 1 d.**
- 2. Siekiant depolitizuoti minimalaus darbo užmokesčio dydžio nustatymą, siūlyti įtvirtinti, kad minimalios mėnesinės algos ir vidutinio darbo užmokesčio santykis neturi būti mažesnis kaip 45 procentai ir didesnis kaip 50 procentų bei turi atitikti ketvirtadalio didžiausią santykį tarp vidutinio darbo užmokesčio ir minimalios mėnesinės algos turinčių Europos Sąjungos valstybių vidurkį, kuris nustatomas pagal Europos Sąjungos statistikos tarybos paskutinių trijų metų skelbiamus duomenis.**
- 3. Siūlyti Lietuvos Respublikos Vyriausybei peržiūrint minimalaus darbo užmokesčio dydį didinti ir neapmokestinamų pajamų dydį, siekiant sulygtinti šiuos dydžius.**
- 4. Rekomenduoti Lietuvos Respublikos Vyriausybei minimalaus darbo užmokesčio dydį nustatyti vieną kartą per metus, kuris įsigaliotų kitų kalendorinių metų sausio 1 d.**
- 5. Prašyti Lietuvos banko pagalbos nustatant minimalaus darbo užmokesčio skaičiavimo metodiką.**
- 6. Ateityje pasitelkti Lietuvos banko rekomendacijas, svarstant išvadą dėl minimalaus darbo užmokesčio dydžio nustatymo.**

4. SVARSTYTA. Finansų ministerijos parengto mokesčių sistemos struktūros tobulinimo ir mokesčių bazės optimizavimo įstatymų projektų paketas.

Andrius Romanovskis Trišalės tarybos narius informavo, kad darbdaviai jau yra pateikę pasiūlymus dėl šių įstatymų projektų paketo. Paklausė, kokia yra profesinių sąjungų pozicija dėl šių įstatymų projektų paketo. Atkreipė dėmesį, kad įstatymų projektų paketas yra paskelbtas viešai konsultacijai. Finansų ministerijos pozicija projekte užfiksuota.

Kristina Krupavičienė Trišalės tarybos narius informavo, kad šis klausimas pasiūlytas svarstyti dėl to, kad įvedus vaiko pinigus bus panaikinamas neapmokestinamas pajamų dydis dirbantiems tėvams. Taip pat norėtų sužinoti, kaip bus didinami mokesčiai savarankiškai dirbantiems darbuotojams.

Eglė Radišauskienė priminė, kad formatas yra trišalis. Vyriausybės atstovai nesutinka, kad būtų fiksuojama atskirų organizacijų pozicija, kuri gauta prieš pat posėdį. Atkreipė dėmesį, kad dar nepasibaigęs terminas, skirtas pastabų teikimui. Apibendrinus gautas pastabas, bus parengti gautiniai projektai.

Andrius Romanovskis pasiūlė svarstyti šį darbotvarkės klausimą tada, kai bus parengtas galutinis įstatymo projektas.

NUTARTA. Svarstyti klausimą dėl Lietuvos Respublikos finansų ministerijos parengto mokesčių sistemos struktūros tobulinimo ir mokesčių bazės optimizavimo įstatymo projektų pakartotinai, kai po viešųjų konsultacijų bus parengtas galutinis šio įstatymo projektas.

5. SVARSTYTA. Dėl socialinės apsaugos išmokų atskaitos rodiklių ir bazinio baudų dydžio nustatymo įstatymo projekto Nr. 17-10351.

Vaida Budzevičienė supažindino Trišalės tarybos narius su Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos išmokų atskaitos rodiklių ir bazinio baudų ir nuobaudų dydžio nustatymo įstatymo projektu (skaidrės pridedamos). Priminė, kad įstatymo projektas yra pateiktas derinti viešai, taip pat buvo siūstas derinti suinteresuotoms institucijoms.

NUTARTA. Susipažinta su Socialinės apsaugos išmokų atskaitos rodiklių ir bazinio baudų ir nuobaudų dydžio nustatymo įstatymo projektu Nr. 17-10351.

6. SVARSTYTA. Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-470.

Andrius Romanovskis informavo apie darbdavių poziciją šiuo klausimu – siūloma Lietuvos Respublikos Seimui nesvarstyti šio įstatymo projekto. Siūloma atlikti galiojančio įstatymo stebėseną, o po to svarstyti įstatymo projektą.

Jonas Guzavičius atkreipė dėmesį, kad pradėjus viešinti atlyginimus nuo sausio mėnesio, žmonių atlyginimai smulkiose įmonėse padidėjo labiau, nei vidutinėse ir stambiose įmonėse. Nereikia grįžti atgal. Reikia žiūrėti valstybės interesų. Įstatymo projekte numatyti pakeitimai būtų papildoma našta įmonėms.

Linas Kukuraitis atkreipė dėmesį, kad įstatymo projekte numatytos nuostatos (diferenciacijos skelbimas) būtų taikomos įmonėse, kur yra daugiau negu dvidešimt darbuotojų. Tai stiprintų derybines darbuotojų galias. SODRA reikiamus duomenis turi.

Kristina Krupavičienė informavo, kad profesinės sąjungos atskirai remia Lietuvos Respublikos Seimo narių pasiūlymus dėl šio įstatymo projekto.

Giedrė Švedienė pasitikslino, kokie yra įstatymo stebėsenos terminai. Mano, kad reikėtų susitarti, kokia forma bus teikiami pasiūlymai nuo Trišalės tarybos. Atkreipė dėmesį, kad jau dabar iškyla problemų dėl darbo lauko sąlygomis.

Kęstutis Zaura priminė, kad stebėseną vykdoma šešis mėnesius.

NUTARTA. Fiksuoti skirtingas šalių atstovų nuomones dėl Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-470:

- Vyriausybės atstovai pritaria įstatymo projektui;
- Lietuvos profesinės sąjungos „Solidarumas“ atstovai pritaria įstatymo projektui;
- darbdavių atstovai siūlo svarstyti įstatymo projektą gavus Darbo kodekso

nuostatų įgyvendinimo stebėsenos rezultatus.

7. Dėl kito Lietuvos Respublikos trišalės tarybos posėdžio.

Andrius Romanovskis pasiūlė kitą Trišalės tarybos posėdį organizuoti 2017 m. spalio 19 d.

Kęstutis Juknis pasiūlė kitą Trišalės tarybos posėdį organizuoti 2017 m. spalio 17 d.

NUTARTA. Kitą Lietuvos Respublikos trišalės tarybos posėdį organizuoti 2017 m. spalio 17 d. 14.00 val.

8. Papildomi klausimai:

8.1. Dėl Lietuvos Respublikos transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo įstatymo Nr. IX-378 11, 14, 15, 19 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto.

Jonas Guzavičius išsakė nuomonę dėl Lietuvos Respublikos transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo įstatymo Nr. IX-378 11, 14, 15, 19 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto. Anksčiau galiojančiame įstatyme neturtinė žala buvo apribota. Aiškinamajame rašte numatyta, kad Vyriausybė ar jos įgaliota institucija nustato Eismo įvykio metu padarytos neturtinės žalos apskaičiavimo rekomendacijas. Didės įmokos fiziniams asmenims ir įmonėms. Ši nuomonė buvo išdėstyta Darbuotojų saugos ir sveikatos komisijoje. Pritarė, kad įstatymo projektas būtų teikiamas Lietuvos Respublikos Seimui, tačiau viename iš projekto straipsnių, pvz., 8 str., siūlo įrašyti „pakoreguoti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimą dėl eismo įvykių metu padarytos žalos nustatymo ir draudimo išmokos išmokėjimo taisyklių patvirtinimo“. Taip pat turi būti parengtos rekomendacijos, kaip žala yra skaičiuojama. Taisyklėmis ir rekomendacijomis turėtų vadovautis ne tik draudikai, bet ir teismai.

Tomas Garuolis atkreipė dėmesį, kad draudimo rinkoje neveikia rinkos mechanizmai, tačiau Konkurencijos tarnyba į tai nereaguoja. Informavo, kad draudimo įmokos 2017 m. pirmą ketvirtį pabrango apie 40 proc. Pritarė, kad nuostata dėl taisyklių nustatymo būtų įtraukta į įstatymo projektą.

Andrius Romanovskis priminė, kad Konkurencijos tarnyba aiškiai pasakė, kad šioje rinkoje ji nemato problemų. Atkreipė dėmesį, kad sunkiasvorių automobilių žalos yra didžiulės. Žalą dengia vairuotojai. Lietuvos banko duomenimis, kainos kilo 25 proc., tačiau kilo ir išmokos.

Draudikams tai nėra naudinga, kadangi didės neturtinės žalos išmokos.

Lolita Šumskaitė Trišalės tarybos narius informavo, kad įstatymo projektas parengtas dėl to, kad reikėjo įgyvendinti 2013 m. Europos Teisingumo teismo sprendimą. Rengiant įstatymo projektą atsižvelgta į Direktyvą dėl motorinių transporto priemonių civilinės atsakomybės draudimo, kurioje pasakyta, kad nukentėjusiam asmeniui atlyginama žala turi būti ne mažesnė, kaip 1 000 000 eurų vienam nukentėjusiam asmeniui arba 5 000 000 eurų vienam eismo įvykiui, nepriklausomai nuo nukentėjusių žmonių skaičiaus. Žala turtui turi būti ne mažesnė, kaip 1 000 000 eurų. Lietuvoje nustatyta, kad atlyginama žala asmeniui yra 5 000 000 eurų, tame tarpe ir neturtinė žala, kurios dydis yra 5 000 eurų. Žala turtui – 1 000 000 eurų. Įstatyme numatyta, kad bus parengtos neturtinės žalos dydžio nustatymo rekomendacijos. Tikslas – sustiprinti nukentėjusių eismo įvykio metu apsaugą.

Vita Kurklietė išsakė profesinės sąjungos „Sandrauga“ poziciją šiuo klausimu. „Sandrauga“ nesutinka su įstatymo pakeitimu, neapibrėžiant žalos dydžio.

Andrius Romanovskis paklausė Vyriausybės atstovų, ar yra praktika, kad galima būtų patvirtinti rekomendacijas nepriėmus įstatymo.

Lolita Šumskaitė paaiškino, kad tokia praktika netaikoma.

Jonas Guzavičius pasiūlė formuluotę – prašyti, kad priėmus įstatymą, būtų paruoštos ir rekomendacijos. Atkreipė dėmesį į tai, kad teismai nelabai nukrypdavo, kai buvo nustatyta išmokų dydžių riba. Mano, kad draudimo sumos turėtų būti išmokėtos, nesvarbu, ar žmogus kaltas, ar ne, jeigu tik žmogus buvo blaivus.

Andrius Romanovskis pasiūlė Finansų ministerijai rengiant taisykles ir rekomendacijas kviešti ir verslo organizacijas.

NUTARTA:

1. Siūlyti patikslinti Lietuvos Respublikos transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo įstatymo Nr. IX-378 11, 14, 15, 19 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto 15 str. 8 d., įrašant „pakoreguoti

Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimą dėl eismo įvykių metu padarytos žalos nustatymo ir draudimo išmokos išmokėjimo taisyklių patvirtinimo“.

2. Siūlyti Lietuvos Respublikos finansų ministerijai rengiant Eismo įvykių metu padarytos žalos nustatymo ir draudimo išmokos išmokėjimo taisykles kviešti darbdavių, profesinių sąjungų, kitų suinteresuotų institucijų atstovus.

8.2 Dėl Lietuvos Respublikos trišalės tarybos (ekonominės socialinės tarybos) nuostatų ir Lietuvos Respublikos trišalės tarybos (ekonominės socialinės tarybos) darbo reglamento peržiūrėjimo.

Andrius Romanovskis pasiūlė deleguoti po vieną žmogų nuo šalies Trišalės tarybos nuostatų ir reglamento peržiūrėjimui.

Trišalės tarybos nariai neprieštaravo Andriaus Romanovskio pasiūlymui.

NUTARTA. Prašyti kiekvienos šalies deleguoti po vieną atstovą Lietuvos Respublikos trišalės tarybos nuostatų ir Lietuvos Respublikos trišalės tarybos reglamento peržiūrėjimui.

Posėdžio pirmininkas

Andrius Romanovskis

Posėdžio sekretorė

Svetlana Kalinauskienė